

Jera Ivanc

PERZEJ

Križna gora, avgust 2002

dramatis personae:

PETER

IRENA, *Petrova mlajša sestra*

MAMA

SIZIF, *korintski kralj*

TANTAL, *frigijski kralj*

ORFEJ, *pevec*

PERZEFONA, *kraljica Hada*

HARON, *brodnik*

HERAKLES, *junak*

PROMETEJ, *velikan*

3 GRAJE, *sestre*

MEDUZA, *grdoba*

PERZEJ, *lepotec*

ANDROMEDA, *lepotica*

premiera: 14. 3. 2003, Lutkovno gledališče Ljubljana

režija: Jaka Ivanc, scenografija: Matej Filipčič, kostumi in lutke: Patricija Čičmir, glasba: Davor Herceg,

koreografija: Miha Lampič, dramaturgija: Jera Ivanc, lektura: Arko

igrali so: Aljoša Koltak, Martina Maurič Lazar, Alenka Pirjevec, Božo Vovk, Iztok Jereb, Gašper Malnar, Karel Bršnik, Iuna Ornik, Brane Vižintin

Gledalci v dvorani že sedijo na svojih mestih, v naglici pridejo v dvorano Mama, Peter in Irena. Oba otroka sta skrajno nezadovoljna. Peter ob Ireninih cepetajočih in solznih izbruhih zavija z očmi in vzdihuje.

IRENA: Pa če si mi obljubila! Obljubila si mi!

MAMA: Jaz te ne morem peljat.

IRENA: Pa če hočem videt Perzeja! Obljubila si mi, da veš!

MAMA: Saj te bo peljal Peter.

PETER: Ne! Rekla si, da grem lahko s prijatelji v kino! ... Pa ne bom gledal lutk! Vsi se mi bodo smejali! Ni šans!

IRENA: Neee! Hočem videt Perzeja! Obljubila si mi!

MAMA: Zdaj pa dovolj! Če se ne moreta zmenit, gremo vsi domov. A sploh vesta, kako težko je bilo dobit karte za koncert?

PETER: Zmeraj je vse po Irenino.

MAMA: No, hitro, v prvi vrsti sedita. Ko bo konec, pridem po vaju.

IRENA: Kje bom zagledala Perzeja?

MAMA: Pšššt. Hitro. Vsi že sedijo. Peter, pazi na Ireno. Adijo. */mama odide/*

IRENA: Kje bom zagledala Perzeja?

PETER: Usedi se in tiho bodi. Tam. */pokaže na oder/*

IRENA: A zadaj imajo televizijo?

PETER: Ah, tamala, kakšna televizija. To je teater– tukaj je vse zares, pravi ljudje in to.

IRENA: Pravi ljudje?! Uau! Končno bom spoznala pravega princa!

PETER: Daj, nehaj že s temi princi.

IRENA: Pravega princa! Komaj čakam! A ti povem, kaj vem o Perzeju?

PETER: Če me bo zanimalo, bom prebral gledališki list.

IRENA: Pa nič. */nagovarja otroke/* Živijo! Si ti tudi prvič v gledališču? Jaz sem prvič. Pa vem že vse o Perzeju, ... kako je Meduzi odsekal glavo, ... pa rešil eno princesko ... */kaže nase/* ... oči mi je povedal. A ni tu fino?

PETER: Naprej se obrni pa tiho bodi!

IRENA */otrokom/*: Mene bo tudi rešil.

PETER: Ne govori neumnosti! Vsi naju gledajo. Glej, začelo se bo.

IRENA */otrokom za sabo/*: Pšššt. Začelo se bo. Zdaj bo prišel Perzej, on je princ in bo rešil eno princesko */kaže nase/* ... Kje pa je? */se ozira naokrog, vstaja, gleda, skomiga z rameni, vprašujoče gleda druge otroke/* Kje je? Perzeej! Perzeej!

PETER: Bodi no tiho! Irena!

IRENA: Perzeej! Čakamo te! Perzej? Peter! Peter! Ni Perzeja. */zleze s stola in zgine za zaveso/*

PETER: Irena? Kaj delaš? Tamala, a si znorela!?! Takoj nazaj! */gre za njo/* Irena! Irena! */ozira se okrog, zleze na oder za zaveso; nejasno slišimo Irenin glas, njen smeh, moški glas/* Irena! Nikol več te ne bojo pustil v teater! V noben teater! Takoj prid nazaj! A slišiš?

/Zavesa se odgrne, oder osvetlijo luči, iz ozadja se zasliši sopihanje, kotaljenje in Sizifova pesem, Peter odreveni, išče skrivališče, skoči za prvo kuliso, ki jo zagleda in se vrti okrog nje, ker bi se rad skril pred občinstvom in pred igralcem./

SIZIF */poje/*: Prišla je pome Smrt,
sem bil čisto potr,
zaklenil sem jo v klet,
da me ne bi mogla vzet.
Potem, potem...
Zeus se razjezi,
in Smrt spusti iz kleti,
mene pa kaznuje,
da ne bi mogel huje.
Sedaj, sedaj...

Večno kamen goooooor...valim
se vedno kamen dooooool...zvali
Gooooor ...
Doooool ...

IRENA: Oprosti, a si ti mogoče videl Perzeja? Veš, jaz sploh ne vem, kje sem in kdo si ti in ... Perzeja iščem.

SIZIF: Jaz sem Sizif,

IRENA: Irena */se rokujeta/*

SIZIF: ... ti si v Hadu in Perzeja tukaj ni.

IRENA: Čakaj malo. Kako ni Perzeja? Kaj je to Had?

SIZIF: Had je kralj podzemlja, ki se tudi imenuje Had ...

IRENA: Kaj pa kraljica? Kaj je to podzemlje? Pa kje je Perzej?

SIZIF: V Had, v podzemlje, pridemo ljudje po smrti. Hadu vladata božanski Had s Perzefono, boginjo. Had, kralj Hada, in Perzefona, kraljica Hada.

IRENA: Aha ... Ampak, kje je pa Perzej!?

SIZIF: Tukaj, v Hadu, ga pač ni, ker še ni umrl. Tam ga išči */s prstom pokaže gor/*
Gooooor ... */odhaja/*

PETER */pridušeno iz skrivališča/*: Irena! Irena!

IRENA: O, Peter! A veš, da Perzeja sploh še ni bilo. Adijo Sizif! */Petru/* Zakaj ti je pa nerodno? To je podzemlje, Had – mi je povedal Sizif. Sem pridejo ljudje potem, ko umrejo, ker je Had bog podzemlja in ... aha, ko umremo, gremo v boga ..., zdaj pa razumem ... in ker Perzej še ni umrl, ga ni tukaj, a veš?

PETER */se živčno ozira naokrog/*: Pojdiva se hitro nazaj usest, mogoče bo pa še vse v redu.

IRENA: Ne!

PETER: Ej, ne se tko dret! */prihuljeno se pomika proti parterju/* A ti je tisti igralec kaj rekel?

IRENA: */Nejeverno/* Igralec, ja. Sizif je rekel, da je Perzej najbrž gor. Samo jaz ne vidim nobenih stopnic, nobene lestve ...

/Zaslišimo Tantalovo pesem, Peter spet skoči v skrivališče./

PETER: Joj, mama me bo ubila!

TANTAL */poje/*: Joj sem lačen, vola bi pojedel,
ah, no ja,

bo dobra tudi hruškica.
ojoj, aja.
Joj sem žejen, pil bi sladko vince,
ah, no ja,
bo dobra ta studenčnica.
ojoj, aja.

IRENA: Hej! Hej! Heeej! A ti mogoče veš, kako se pride gor?

PETER */pride iz skrivališča in zagrabi Ireno/*: Irena! Nehaj, a slišiš!? Zdaj pa dovolj!
/Tantalu/ Oprostite, gospod igralec ...

IRENA */cepeta in tuli/*: Pusti me, pusti me ...

TANTAL: Igralec?!

PETER */se opravičuje vseprek, Tantal, občinstvu, v zaodrje .../*: Oprostite, saj veste, mlajše sestre, prvič v teatru, nevzgojene ... zdaj bova čisto tiho šla ...

TANTAL: Igralec!?

PETER: ... ja, gospod igralec, ne vem, kako vam je ime, res mi je žal, nisem še prebral gledališkega lista ... zdaj greva in ne bova več prišla ...

IRENA */spet plane v jok/*: Ampak mami mi je obljubila ...

TANTAL: Z glumačem me bo zmerjal?! Pravi, da ne ve, kako mi je ime!? Sem Tantal! Tantal sem! Preslavni kralj! Ne ve, kako mi je ime?! Mladina nevzgojena! Da ne ve, kdo sem! Ne vidiš hruške, ki se mi izmika, ne vidiš vode, ki usiha, če se stegnem, da bi pil?

PETER: Izvrsten igralec ste, zelo vas občudujem, kako doživeto, res, res... ampak midva bova zdaj šla. Že greva ...

IRENA/*se izvije Petru in zagradi hruško*/: Saj res, kako to, da ne dosežeš hruške. Jaz jo pa lahko, poglej. */vgrizne v hruško/*

PETER: Ne! To je rekvizit.

TANTAL: Ja, ti lahko in vsi lahko, le meni ni mogoče. To je moja kazen, večna kazen, Tantalove muke. So na svetu muke, so na svetu hude muke, hujše muke so na svetu, a najhujše muke – te so Tantalove muke. Moje muke. Si že slišala za Tantalove muke? */Irena je hruško in odkima/* Ti?

PETER */hoče nekaj reči, si premisli, odkima*/: Ne.

TANTAL: Ne? Sigurno ne? Oh, kam se svet vrti!? Še v Hadu več nihče ne ve, kdo sem. Pozabljen bom umrl, tako še hujše muke kot so Tantalove bom trpel ...

IRENA: No, no, Tantal si in najhujše muke so Tantalove muke. Itak si pa že umrl, a ne?

TANTAL: Ja.

IRENA: Zdaj pa povej, kako se pride gor, ker moram najti Perzeja.

TANTAL: Bi rada gor? Ne veš, da kdor je spodaj, več ne more gor? Da kdor umre in pride v Had, se nikdar več ne vrne, nikdár ga več ne boža topel žarek sonca, morski val, ne ptičje petje?

IRENA: Ampak midva nisva mrtva, a ne, Peter?

PETER: Ne ... še.

TANTAL: Kaj? Nista mrtva? Le kako potem sta v Had prišla? Med mrtvimi so živi in ni daleč dan, ko bodo mrtvi šli med žive. Ohh, kam se svet vrti! */Irena odvrže ogrizek v zaodrje, Tantal steče za njim/* Joj sem lačen ... */odide/*

IRENA: Peter, meni je vse to zmeraj bolj čudno.

PETER: Zakaj naju ni še nihče nagnal z odra?

IRENA: Zakaj sva v Hadu, če je pa Perzej še živ?

PETER: Res že sto let nisem bil v lutkovnem teatru, sploh v nobenem teatru, če sem iskren ... ampak, da bi se tako spremenilo, da so začeli zdaj v igre vpletat še gledalce ... Če je res, je to skoraj boljše kot kino.

IRENA: Kakšen kino! Kakšni filmi! Peter, to je zares!

PETER: Ah, daj. Nič ni zares. To je teater. No, tisti igralec je res vse vzel, kot da bi bilo zares ... Dober je bil.

IRENA: Ah, kakšen igralec!?! To je bil Tantal! Tantal! */tišina, Irena se razgleduje/* Malo me je strah.

PETER: Ah, daj no. Česa te je pa tukaj lahko strah?

IRENA: Sami mrtvi so okrog.

PETER: A se ti je Tantal zdel mrtev? Ni! No, torej?

IRENA: Ampak kako čudno je govoril ...

PETER: Mogoče pa zato, ker mu je njegove besede nekdo napisal.

IRENA: A je potem tudi nama kdo napisal najine besede?

PETER: Jaz lahko rečem, kar hočem.

IRENA: On pa tudi, a ne?

/Zasliši se glasba, Irena in Peter proti svoji volji začneta plesat po ritmu glasbe. Pride Orfej/

PETER: Joj, kaj je to?

IRENA: Ne vem! Joj, joj, kakšna glasba!

ORFEJ */poje/*: Jaz, Orfej, sem lepo Evridiko ljubil,

in ona je mene ljubila,

zato sva se poročila.

A sreča ni trajala dolgo,

smrt naju je razdružila.

Kača zahrbtna je pičila ljubico mojo,

da je zaprla oči in umrla,

k vama prišla, kralj in kraljica podzemlja.

REF: Živ sem med mrtve prišel zato,

da mi vrnete mojo Evridiko.

Prosim vas srčno, srčno,

vrnite mi mojo Evridiko.

IRENA: Uau! Kdo si pa ti!?

ORFEJ: Draga prijatelja, moje ime je ...

PERZEFONA */najprej jo samo zaslišimo, šele potem počasi pride/*: Orfej! Orfej dragi, vidva tudi, Peter in Irena, dobrodošli v Hadu!

PETER: Čakaj malo! Kako pa ve ...

PERZEFONA: Jaz vem vse – imena, kraje ... vse! Boginja sem, Perzefona, kraljica Hada. Ti si Peter – vem, da ti ne veš, da to pomeni skala –, tvoja sestra je Irena, ki ne ve, da to pomeni mir.

PETER: Si slišala!? Daj mir!

PERZEFONA: Vedela sem, da prihajate in vem, zakaj ste tukaj. Orfej, ti bi rad Evridiko, a vem, da veš, da mrtvi nikdar ne odidejo od tod, nikdár ne zapustijo Hada. Ampak vem, da veš, da vem, kako velika je boleost, ki ti razjeda dušo ob izgubi tvoje žene. Ker je tvoje petje presunljivo lepo – vem, da veš, da se mu tudi jaz in Had ne moreva upreti –, boš dobil Evridiko. A pazi! Če se enkrat samkrat boš po njej ozrl, ko bosta zapuščala podzemlje, bo za vedno izgubljena, vrnjena med sence mrtvih v Had! Pomni! Brez glasu ti bo sledila, tudi čutil je ne boš – doklér se ne ozreš – takrat bo pok! izginila kakor balon, ko ga predreš. Vidva pa sledita njemu, kajti zgoraj bosta našla to, kar iščeta, pa še ne vesta. */napihne balon, ga izroči Ireni ter odide/*

ORFEJ: Evridika ...

PETER: Balon!? Fora. Meta-fora.

IRENA: Peter, Peter, to je Evridika. Prid, gor gremo.

PETER: Ja, Evridika, ja. Kr neki. Kam gor? A po lojtri bomo na vrh odra splezal, al kaj? */Irena nabira šobo/* Res me zanima. */nabira solze/* Ne jokati, prav? Irena... Mir–no!

ORFEJ */se hoče ozreti/*: Evridika!

IRENA: Ne gledati!

ORFEJ: Draga prijateljca, vidim, da *vama* lahko bi zaupal.

Njena usoda in z njo tudi moja je v mojih rokáh,
 ampak ne smem se ozreti, četudi ne vem zagotovo,
 ali zares je z menoj, ker ne čutim dotika
 in ne slišim stopinj njenih belih in nežnih stopal.

PETER */stopiclja, z visokim glasom/*: Balon balon balon balon ...

ORFEJ: Da, kot balonček se bo izgubila, je rekla kraljica,
 če se ozrem. In zato vaju prosim – bodita mi vidva

oči, da bi moje oči še kdaj zrle v njene prelepe oči.
A je še?

PETER, IRENA: Še, še.

ORFEJ: Pojdim!

ORFEJ: A je še?

PETER, IRENA: Še, še.

/Pridejo do reke Stisk, kjer jih pričaka brodnik Haron./

HARON: Stop, stop, stop! Niti koraka več naprej naprej! Bi radi čez?

IRENA: Ja.

HARON: Naj vidim najprej najprej zlate dinarce, ... denarce, ... tolarje?, ... zlatnike?, ... srebrnike?, */razočarano/* tudi bron bo v redu...

PETER: Kdo si pa ti!?

HARON: Ha ha Haron sem, brodnik, bedak bedak! Brez mene čez to reko Stiks ne moreš - moreš. Ne, *ne* moreš.

ORFEJ: Haron predragi! Pred uro in pol si me peljal tu čez-
kaj si pozabil? Zdaj vračam se spet – z Evridiko svojo.

HARON: Ah beštja beštja pivska pevska – to ste vi! Spet bom zastonj garal; kar si kraljica zmislila, misli, da bom brez besede in plačila vse ubogal!? Brez plačila – da da da, a brez besede ne ne ne! Besede mi ne more vzeti pač nihče če če pa že, naj pazi se!

PETER */leze v čoln, naveličano/*: Ja, ja, ja ... je že v redu, sam pejmo že!

HARON: Opala, lepo po vrsti – vsi naenkrat ne ne ne! Daj najprej ti ti ti */Orfeju/*, potem pa vidva dva! No hitro! */Peter iz čolna, Orfej v čoln; s Haronom se odpravita na drugi breg/*

ORFEJ: A je še?

PETER, IRENA: Še, še!

HARON */Orfeju/*: A si še?

ORFEJ: Še, še. */Petru in Ireni/* A je še?

PETER, IRENA: Še, še!

HARON */Orfeju, ki se počasi izkrcava/*: No, hitro hitro, če bom cel dan brez plačila delal in prevažal žive gor in dol in dol in dol, kar sploh ni na seznamu mojih del dol del, bom padel del dol dol ... od lakote. */Zdaj je že pri Ireni in Petru, ki se vkrcata/*

PETER */naveličano/*: Ja, ja, ja...

ORFEJ: A je še?

HARON: */Petru/* Kaj ja ja ja – ne ne ne!

ORFEJ: Kaj? Ne!?

IRENA: Ne ne! Še še!

ORFEJ: Kako? A ne?

IRENA: Ne ne! Še še!

ORFEJ: A ne!? */Orfej se obrne, Evridika-balon spusti/* Evridika!?

IRENA: Rekla sem šeee šeee!

ORFEJ: Evridika!?

PETER: No, pa je šel ... šla.

ORFEJ */na drugi strani med jokanjem refrena počasi odhaja/*

REF: Živ sem med mrtve prišel zato,
da mi vrnete mojo Evridiko.

Prosim vas srčno, srčno,
vrnite mi mojo Evridiko...

/Haron se vrača po Petra in Ireno/

IRENA: Počakaj tam, Orfej! Te bo Haron peljal spet nazaj in bova šla midva s Petrom s tabo k Perzefoni in ti bo dala novo Evridiko in ... vse se bo uredilo, boš videl! In potem nas bo Haron spet peljal čez. Počakaj!

HARON */ustavi čoln na pol poti/*: Spet spet spet spet čez peljal!? Spet zastonj!? Spet spet pa spet zastonj zastonj!? Pa raje tu na sredi reke Stiks čepim do konca konca svojih bednih dni! Nikamor več se ne premaknem, naj kraljica zmisli svoje misli – mislim – kakor hoče! Nočem nočem več nikamor ne ne ne!

IRENA: Peter! Naredi kaj!

PETER: */se zadere na ves glas, da vsi utihnejo/* Dovolj je tega javkanja in cviljenja! Če nočeš veslat, bom šel pa peš! Domov grem! S te škrpete čez oder v dvorano, skozi vrata, čez trg in domov! Dost mam tega teatra!

IRENA: Peter, ne! Utonil boš!

PETER: Sigurno, ja! */stopi s šolna in se začne na svoje veliko začudenje utapljati, kričijo en čez drugega/* Na pomoč! Na pomoč!

IRENA: Peter! Haron, pomagaj! Orfej, stori kaj!

HARON: */Potegne Petra nazaj na čoln, strašansko se zabava/* Ha ha ha ha ha ha ha ha

IRENA: A si v redu, Peter?

PETER: Oj, mama, mama ...

IRENA: A si moker? A te zebe?

HARON: Ha ha ha ha ha ha ha ha...

HERAKLES */se vrača od Perzehone; glasno, da se vsi stresejo/*: Haron!

HARON: ...ha - Haron?

HERAKLES: Spet ga biksaš! Pri Pozejdonu, da ga! Zagrabi vesla, pot pod roke pa prepelji me tja čez! */Haron pusti Petra in Ireno na drugem bregu in se vrne po Herakla/*

PETER: Zdaj pa res, ampak res čisto nič več ne razumem. A razumeš? Kaj se tukaj dogaja? Kakšna nora tehnologija je to? Stojim na miru, pa se premikam, voda je voda, pa ni mokra. Kaj je to? A je cel svet en teater? Kje sploh sva? Pa ... Zakaj sploh sva? A sploh sva? A sem jaz jaz... Kaj sploh sem? A sem gledalec, a sem igralec, a sem samo en lik, a govorim, kar hočem, a mi je to nekdo napisal, pa da sploh ne vem, ker če je tako, me sploh ni, ampak če mislim, potem najbrž sem, če je to, kar mislim, moje... mislim...

IRENA: Peter, kaj ti je? Nič te ne razumem.

PETER: Jaz tudi ne.

HERAKLES: */se izkrca pri Petru in Ireni, Haronu/* Pocvirnaj mi jo, pri Pozejdonu! In da ne piskneš več, drugače te bom spet premlatil, kakor sem te ob prihodu! Pššššc!

HARON: Pppppprav... pa pozdravljen bodi /*odide*/

IRENA: Peter, a greva lahko zdaj gor, prosim?

PETER: Ja, hitro, tale je malo čuden.

HERAKLES: Hej, punčka, ti Perzeja skušaš poiskat, a ne?

IRENA /*malo prestrašeno, malo začudeno*/: Ja?

HERAKLES: Mi je Perzefona povedala. Je rekla, naj pomagam tebi in pa Petru – da on išče sebe, je povedala. No, za Petra Petra sem že našel, še Perzeja za Ireno moram, pri Pozejdonu, pa bo! Pojdimo ponj!

IRENA /*nepovezano*/: A potem gremo zdaj končno gor? A z Orfejem je vse v redu? Zakaj se te je pa Haron tako ustrašil? Joj, a veš, kaj se je vse zgodilo! Sizif, pa Tantal, pa Perzefona, pa Orfej...

PETER /*jo prekinja*/: Irena! Irena! Zdaj pa resno, vem, da še ne hodiš v šolo in to, ampak resno te vprašam: kako ti mene vidiš? No, kako me vidiš?

IRENA: V barvah?

PETER: Ne, ne, ne tako. /*Heraklu*/ Kaj pa ti, karkoli ali kdorkoli že si, kako me pa ti vidiš?

HERAKLES: Ja, v barvah.

PETER: To ni dobro, ni dobro. Saj se mi bo še zmešalo. V kino bi moral. Definitivno!

HERAKLES: Preveč premišljaš. Daj, prepusti se, popusti, saj boš še pregorel, pri Pozejdonu. No, pojdimo po Perzeja.

IRENA: Aja, kako si že rekel, da ti je ime?

HERAKLES: Herkul po latinsko, Herakles po grško.

IRENA: Jaz sem pa samo Irena. */odidejo/*

/Pridejo Sizif, Tantal, Haron, plešejo in pojejo/

SIZIF: Obme se je spotaknila

In mi kamen dol zvalila

TANTAL: Meni snedla je kosilo

Da se mi je kar stemnilo

HARON: Tudi mene sta ukanila

In ostal sem brez plačila

SIZIF, TANTAL, HARON: Živi so res brez olike,

brez srca in brez omike!

ORFEJ: Meni je zavpila *ne!*

In sem brez Evridike

SIZIF, TANTAL, HARON: Ti si živ! On je živ! Marš gor! */ga napodijo/*

Živi, zgoraj ostanite

In miru nam ne kalite!

HARON: Služba... stranke...

SIZIF: Kamen... klanec...

TANTAL: A! Ogrizek! */odidejo/*

NA POVRŠJU

PROMETEJ */priklenjen na skalo, poje/*: Ogenj sem bogovom vzela

in podaril ga ljudem,

da bi jim svetil in jih grel,

čeprav sem vedel, da ne smem.

Sem bika Zevsu žrtvoval,
dva kupa mu pustil:
na čreva maščevje sem dal,
meso pod kožo skril.

REF: Zevs je čisto znorel:

»Ti bom že dal vetra!«
Zdaj vsak dan pride orel...
Joj, mi gre na jetra!...

/Pridejo Herakles, Peter in Irena/

HERAKLES: Pa smo končno ven iz Hada.

IRENA: Joj, kako je svetlo!

PETER */neangažirano, še vedno skuša razumeti padec v vodo/*: Ja ...

HERAKLES: A, kje sem že ostal? Aha, ... pa ljudožerske ptice sem lovil, pa sekal glave strupenjačam, velikanu krave kradel pa nabiral zlata jabolka pa, no, počistil hlev ...

IRENA: Kaj si?

HERAKLES: ... počistil hlev in pa nevarno pseto sem premagal.

IRENA: A vse to je tvoja služba?

HERAKLES: Služba, služba ... */zasliši se zvok kot da bi krila rezala veter, Herakles pogleda gor, izvleče lok in ustrelil, na tla pade orel/*

IRENA: Kaj delaš?

PETER */pobere orla/*: Orla je ustrelil.

HERAKLES: Prometejevega orla. Ta je Prometeju vsak dan kljuval jetra, poglejta!
*/pokaže na Prometeja/ Rešil ga bom, pri Pozejdonu, pa bo! /Prometeju; zleze na skalo
in ga reši/ Hej, Prometej! Ne po ti več na jetra šel, poglej! Zvečer si pom njegova jetrca
prepražil! Mjamsi.*

PROMETEJ: Hvala, Herakles!

HERAKLES: To sta Peter in Irena ... Peter išče sebe, Irena pa Perzeja.

IRENA: Ampak njega pa še nismo našli. Oooo, zakaj maš pa te verige?

PROMETEJ: A veš, kdo je Zevs? Glavni bog? */začne izdelovati prstan/*

IRENA: Samo za tistega vem, v katerega se gre, ko se umre.

PROMETEJ: No, Zevs je njegov brat, in Zevsa sem že večkrat okrog prinesel. Za kazen
me je dal prikovat na to skalo in vsak dan poslal orla, da mi je kljuval jetra ...

IRENA: Aja! Ubogi orel! A zdaj ti ne bo šel več na jetra? A sploh imaš jetra?

PEZTER: Irena ...

IRENA: Kje pa jih imaš? A jih imam jaz tudi? Kje pa? A tukaj?

PETER: Irena, pridi, da ti nekaj razložim. Samo trenutek. */odpelje Ireno vstran, kjer ji
šepetaje nekaj razlaga/*

HERAKLES: Super punca, ta Irena. Peter... ta me pa skrbi. Preveč je zame, ne
razumem ga. Ves čas premišlja, pameten je, pameten ... prepameten je zame. Nič ga ne
razumem ... pa se trudim, res se trudim ... Jaz sem pač ... le mišičast bedak ... */vlijejo se
mu solze/*

PROMETEJ: Pomiri se. Saj si ustrelil orla, ne? Ki mi je kljuval jetra vse od zore pa do
mraka in od mraka vse do dne. Vsak dan. No, Herakles... Ti si me rešil, ti. Ti si junak.

HERAKLES: To se rima na bedak... */se začne še huje jokati/*

PROMETEJ: No, no ... */ga tolaži, prideta Peter in Irena; Peter in Prometej si izmenjujeta pomenljive poglede, češ »le kaj mu je«/*

IRENA: No, no, pa tak velik fant ...

HERAKLES: Pa kaj!

IRENA: Pridi, ti bom nekaj pokazala.

HERAKLES: Ja ... */se ji med smrkanjem pusti odpeljati/*

PROMETEJ: */Petru/ Kaj razmišljaš? /Prometej naj govori tako slengovsko kot Peter, naj govori »njegov jezik«, jezik »njegovega sveta«, da bo poanta iz nadaljevanja bolj podkrepljena/*

PETER: Ah, nič. Kar tako sem se malo zamislil.

PROMETEJ: Ja, poznam.

PETER: Pride takole, včasih, se malo zamisliš pa to ...

PROMETEJ: Ja, sem imel dovolj časa za to, ko sem visel na skali.

PETER: Verjamem. Pa si kaj ugotovil? Recimo ... kaj je res in kaj ni?

PROMETEJ: Pah ... Nič posebnega. Nič ni tako, kot se zdi. Vse je res, pa nič ni res. Odvisno od perspektive, od tega, kje stojiš, kadar gledaš. Življenje je pač življenje, kaj moreš. Je, kakor je in tako je. Vse pride pa vse gre. A si kaplja v morju, a si utrinek ali pa oblak na nebu, a si zrno na polju ... Ampak *si...* in *to* je važno, a veš, da si. Pa majhne stvari – kaplje, utrinki, zrnje ...

PETER */začenja počasi razumeti/*: ... pa nasmeh, pa dobra volja, pa majhna sestrica, ki jo pelješ prvič v teater lutke gledat.

PROMETEJ: Ja, točno to. Vsak človek je svoj majhen svet ...

PETER: Spet majhen ...

PROMETEJ: Ja, ... svoj majhen svet, ki je samo njegov in ima svoj jezik ... in če obvladaš jezik nekega drugega majhnega sveta,

PETER: ... ali pa majhnega človeka ...

PROMETEJ: ... če tega obvladaš, si za ta majhen svet zelo veliko naredil, a veš. Zelo veliko.

PETER: Ja, vem, kaj misliš. */kliče/* Irena, tamala, prid, gremo! */Prometeju/* Daj, povej Ireni, kje je Perzej. */Irena in Herakles prideta s šopkom cvetja./* Prometej ve, kam je šel Perzej.

IRENA: Prometej! A res? Kam je pa šel? A ga lahko še ujameva?

PROMETEJ: Lahko, lahko. Samo naravnost ... Ko prideta do Graj, to so tri zelo smešne starke, pa njih naprej vprašajta.

IRENA: Super. Hvala. Adijo!

PROMETEJ: Adijo! Se vidimo!

IRENA, PETER: Hvala! Adijo, Herakles! Adijo Prometej! Hvala! ...

HERAKLES: Adijoooo!

IRENA: Če ti bo pa hudo, pa rožice vohaj. */Peter in Irena odideta/*

HERAKLES: Rožice, ja! No, pa sta šla... Kaj bova pa zdaj?

PROMETEJ: Pogledj, /pokaže na orla/ večerjo že imava.

HERAKLES: Super! /odideta/

/Nastopijo Graje, pojejo in se kregajo za zob in oko./

GRAJE:	1.zob
	2. je moj!
	3. oko
	1. je moje!
	2. meni daj
	3. oboje!
	1. moje!
	2. moje!
	3. moje!
	1. zob!
	2. oko!
	3. oko in zob!
	1., 2., 3.: daj meni! daj! oboje! moje!...

/Medtem prideta Peter in Irena/

GRAJE (*izmenično vreščijo ena čez drugo in si iz rok/ust, očesnih votlin pulijo zob in oko*): 1.Zob mi daj! 3. Oko! 2. Moje! 1. Daj nazaj!

PETER: Oprostite...

IRENA: Kam jih ti gledaš?

PETER: Hja, v oko ... se mi zdi. Oprostite...

GRAJA: 2. Kaj bi rad? 1. Ooo, saj sta dva ...

PETER: Zanima naju ...

GRAJA: 2. Oooo, kako sta srčkana. Želita kaj?

PETER: Iščeva...

GRAJA: 1. Naj si ogledam vaju...

PETER: Zanima naju, če ste videle Perzeja?

GRAJE: Nee, Perzej, joj, Perzej, fuj, Perzej, ne, Perzej!

PETER: Potem je bil tukaj?

GRAJE: 1. Tukaj? 2. Prevarant! 3. Tat! 1. Lažnivec! 2. Pujs! 3. Kradljivec! 1. Meni je ukradel zob. 3. Meni pa oko!

PETER: In kam je šel ta pujs?

GRAJE: Daj meni! Zob! Oko! Mi vrni! Auu! Ne! Ja!...

PETER: Joj, punce, punce. Če se ne morete zmenit, dajte meni zob in oko, jaz bom dal pa najlepši oko, drugi najlepši zob, tretjo bom pa tako kušnil, da bo brez očesa najlepše rožice videla. A je v redu?

GRAJE: Na. /*Mu izročijo oko in zob*/

PETER: Hvala. No, zdaj mi pa povejte, kje je Perzej, drugače vam ne dam zoba, očesa tudi ne, o kušvanju sem se pa itak zlagal.

GRAJE: Kaaaj?! Pujs, kradljivec, tat, lažnivec!

PETER: Mir! Povejte, kam je šel Perzej, zakaj je šel tja in sploh vse, kar veste, potem se pa zaradi mene lahko naprej kregate.

GRAJE: Laž!... Šel je... Tatlivec! Šel je ... Krad! ... nad našo sestro Meduzo.

PETER: In kje je ta Meduza?

GRAJE: Blizu, blizu. Je ne slišiš? */Zasliši se smrčanje/* Pa te bo, pa te bo, po tebi bo. Po tebi bo! */Peter jim vrne oko in zob/* 1. Za mano, punc! 2. Kaj pa lupčka?! */odidejo/*

IRENA: Adijo, punce!

PETER: Irena, zdaj me pa poslušaj! Zdaj gre zares. Kaj vse ti je oči povedal o Meduzi, ko ti je govoril o Perzeju?

IRENA: Da je grda, da ima na glavi kače, da ji bo Perzej odsekal glavo in rešil eno princesko – mene.

PETER: Kaj veš o *Meduzi!*?

IRENA: ... da... če te ustrelj s pogledom, postaneš skala.

PETER: Torej... */Irena ne razume/* ... ji v nobenem primeru ne glej v oči. A si razumela? To je zelo resno. Zelo, zelo resno. A me poslušaj, tamala?

IRENA: Zdaj me je pa strah. Kdaj bo prišel Perzej?

PETER: Zdaj, zdaj. Midva se bova skrila za tisti kamen in počakala, da pride Perzej in Meduzi odseka glavo. Šele potem bova prilezla ven.

IRENA: Kaj pa, če mu ne uspe?

PETER: Ji bom pa jaz glavo odsekal. Ne skrbi. Zdaj pa hitro za tisti kamen. Pa nič gledat. Miži ali pa glej mene. */se skrijeta/*

/Pride Perzej, ko odide, pride Meduza, izmenično pojeta/

PERZEJ/*poje, 3/4 takt/*: O-joj-joj o-joj-joj v kaj sem se spustil!

Mar bi doma ostal, kaj sem se ustil! */odide/*

MEDUZA/*poje, 3/4 takt/*: A-a-a e-e-e sem zasmrčala,

še malo pa skoraj bi randi prespala.

Šminko na usteca, kremno v lase,

dajte, ubogajte me, kačice! */popravlja si neubogljive kašje lase/*

Grrrr! Kje so škarje!? */odide/*

PERZEJ/*poje, 3/4 takt/*: Daj, Perzej, zberi se, ne se več bat,

mirno odidi Meduzo iskat. */odide/*

MEDUZA/*poje, 3/4 takt/*: Lepa si, lušna si in duhovita,

prav očarljiva je ta kačja kita. */odide/*

PERZEJ/*poje, 3/4 takt oba z Meduzo sta na odru, vsak iz svoje strani se ritenski približujeta sredini; verze lahko pojeta izmenično/*:

Meč v roke, moč v noge, srčnost v srce,

da bom Meduzo odrešil glave!

Tukaj sem, moja si!

MEDUZA/*poje, 3/4 takt/*: Srce mi razbija – prekrasen je zmaj,

ki me je včeraj povabil na čaj.

Tukaj sem, tvoja sem!

PERZEJ, MEDUZA/*zapojeta v finale/*: To bo moj dan, to bo moj da- */se zaletita, zagledata/* –
aaaaaaaan! */začne se boj/*

PERZEJ: Meč v roke, moč v noge, srčnost v srce,

da te, grdoba, odrešim glave!

MEDUZA: Danes še sploh nisem jedla kosila-
z zmajem ob čaju te bova zaužila.

*/Perzeju uspe odsekati Meduzi glavo, iz njenega vratu zleti leteči konj Pegaz, Perzej spusti
meč in pograbi Meduzino glavo/*

PETER: */priteče iz skrivališča/* Perzej! Perzej! */Perzej zbeži/*

IRENA: A je že? A je že? A lahko pogledam?

PETER: Ja, Meduze ni več. Perzeja pa tudi ne. Samo meč je pustil tukaj.

IRENA: */neučakano teka okoli in išče Perzeja/* Perzeej! Perzeej! Tukaj sem! Tukaj sem! Zdaj
me lahko rešiš.

PETER: Kaj pa delaš?

IRENA: Jaz sem prišla gledat Perzeja in zdej iščem Perzeja, ker hočem, da me že enkrat reši!

PETER: Irena ...

IRENA: Jaz hočem Perzeja!!! Pa kje je ta Perzej!? Kaj pa, če ga sploh ni?

PETER: Je je, sem ga jaz videl.

IRENA: A je lep?

PETER: Pa ...

IRENA: A je močan? A je pameten? A je pogumen? A je tak, kot so princi? No, a je? A je?
Kdaj me bo rešil? Pa kje je, no? Zdaj ga imam pa počasi že dovolj! */Ireni gre na jok/*

PETER: Irena, kar takole na sredi pa ne moreš odnehat. Tako v življenju to ne gre. Ne moreš se celo življenje obnašat kot ena majhna jera, saj veš, da ne. Počasi pa lahko že malo odrasteš. Drugo leto greš že v šolo.

IRENA: Pa kaj!

PETER: Takole ti povem, tamala. Ga bova poiskala, potem boš pa videla, kakšen je in če sploh hočeš, da te reši. A prav? */Irena stika naokoli in išče Perzeja/*

IRENA: Ja, hočem, da me reši. */v grmovju najde Pegaza/* Joj, poglej, kaj sem našla. Konja ... Ne, ptič je. Ne, konj ... ne, ptič ...

PETER: To je Pegaz, letéči konj. Ta je prej Meduzi iz vratu zletel, ko ji je Perzej odsekal glavo.

IRENA: */zajaha Pegaza/* On nama bo pokazal, kje je Perzej. */zajaha ga še Peter, poletijo/*

IRENA: Letiimo, letiimo! Joj, kako gremo visoko.

/V letu jih prehitil Perzej/

PETER: Kaj je bilo to?

IRENA: Kaj si videl?

PETER: Nič, zdelo se mi je, da sem videl Perzeja.

IRENA: A on tudi leti?

PETER: Ja, take posebne superge ima.

IRENA: Perzej, tukaj sva! Počakaj naju! */Zagledajo se in si mahajo/*

PETER: Uuu, Perzej! Jaz sem Peter, to je pa Irena!

PERZEJ: Uu!

IRENA: Perzej ... Perzej ... Našla sem ga.

/Zagledata Andromedo, priklenjeno na skalo, iz morja se dvigne rep morske pošasti/

PETER: Uuu, kaj pa je to?

IRENA: To je Andromeda. To je princesa, ki jo bo Perzej rešil. */vsi odidejo/*

ANDROMEDA/*priklenjena na morsko pečino, poje/:*

Zakaj si se, mati, hvalila,
da sem lepša od Pozejdonovih hčera?
Sedaj me bo pošast ugrabila,
in me odvedla v globine morja.

V globine morja...

v globine morja...

v globine morja...

/Iz morja pogleda rep pošasti, nastane zmešnjava/

ANDROMEDA: Na pomoč!

/Peter, Irena, Perzej pridejo/

IRENA: Perzej, naredi kaj! Reši princeso!

PERZEJ: Seveda, takoj.

ANDROMEDA: Na pomoč!

PETER: Irena, odveži princeso, midva s Perzejem bova pa tale rep ukrotila.

IRENA */skuša odvezat princeso/*: Joj, ne morem odvezat.

PETER */se začne bojevati z repom/*: Perzej, pridi pomagat!

PERZEJ */samo od daleč opazuje/*: Ne bi se hotel vmešavati – dobro ti gre, moram reči.

Meč v roké, moč v nogé, srčnost na srčno stran tja – v srce!

(Vsi trije spuščajo glasove napora, strahu, presenečenja... tako, da v bistvu s samoglasniki in različnimi zlogi ustvarjajo pesmico v ¾ taktu (oz. heksametru), npr.: Au-joj-ah ups-iii-ne itd.)

IRENA: Perzej, pa kaj ti je?

PETER */komaj obvladuje rep/*: A lahko prosim ...

PERZEJ: Malo še ... hipec ... že grem, le tej lepotici pomagam ... */Andromeda je medtem omedlela, Perzej pride do nje in jo vzame v naročje v hipu, ko jo je Ireni uspelo odvezati/*

IRENA */Petru je uspelo premagati pošast, Irena stopi do njega/*: Peter, a si v redu!? A si v redu?!

PETER: Joj, zdajle sem se pa res namatral.

ANDROMEDA */se zbudi iz omedlevice v Perzejevem naročju/*: Rešitelj ... Rešitelj, junak ...

PERZEJ: Lahko mi rečeš tudi Perzej.

ANDROMEDA: Perzej! Junak si ... in leeeep si... in ti boš moj mož!

PERZEJ: Eee... */Andromeda ga strastno poljubi/*

Peter in Orena ne moreta verjeti svojim očem.

PETER: Samo tole bom rekel: Nehvaležnost, tamala, plačilo tega je sveta.

IRENA: Se mi zdi, da je princesa prišla k sebi.

PETER: Perzej pa tudi. No, zdaj ga lahko vprašaš, če bo tebe tudi rešil.

IRENA: Pah!

PERZEJ */Petru, tiho, v zadregi/*: Torej, kako naj začnem ... prej nisem se ravno izkazal ...

PETER: Aja!?

PERZEJ */v veliki zadregi/*: Lahko bi celo se ti zdelo, da sem se ... nekoliko ... ustrašil ...
Tale zadeva z Andromedo, veš... no... kako naj ti rečem ... */Peter ga pusti, da jeclja in se muči/*

ANDROMEDA: Od nekdanj sem z moškimi rada obč'vala
al lepš'ga od njega še nisem spoznala.
Enacga pod soncem mu ni korenjaka,
tacga junaka bi hot'la 'met vsaka!

IRENA */Irena ni prepričana/*: Pa ...

PERZEJ */menca, strašansko mu je nerodno/*: Torej, no... če naj na kratko povzamem to
mučno zadevo ...

PETER: Lej, vem, kaj bi mi rad povedal ... Ti si jo rešil, midva pa sva prišla, ko je bilo že
vsega konec, ne? Ampak pazi – vem, da veš, da vem, a veš! No, pojdi, a ne vidiš, da te čaka?

PERZEJ: Hvala. */hoče oditi, potem se obrne/* Vaju bom še kdaj videl? Bosta prišla na poroko?

ANDROMEDA: Poroko!? Iiiiiii!

PETER: Brez skrbi.

ANDROMEDA: Tacga junaka bi hot'la met vsaka! */Perzej in Andromeda v valčku odplešeta z odra/*

PETER: A si žalostna?

IRENA: Zakaj?

PETER: No, ne vem. A nisi hotela, da te reši?

IRENA: Pa ... ne vem, če bi hotela, da me reši prav on. Pa če sploh hočem bit rešena. Sploh pa ne vem, pred čim bi me rešil?

PETER: Ampak zdaj si ostala brez princa. Je našel eno drugo princeso.

IRENA: Ja, Andromedo. Pa saj ne vem, če sploh rabim princa. S princi se da itak samo lupčkat, se mi zdi. A misliš, da jih bova še kdaj videla?

PETER: Sej sva povabljena na poroko.

IRENA: Saj res. ... Kaj bova pa zdaj? Zakaj ti rečeš 'teater'? Kaj je to?

PETER: Gledališče. Se mi zdi, da po grško.

MAMA */pride v dvorano, ju zagleda na odru, prihiti do njiju, v zadregi pred publiko, ozira se okoli ipd./*: Ježešmarija! Kaj pa delata na odru? A sta čisto znorela? Peter, sem ti rekla, da pazi na Ireno. Da si pri teh letih tako neodgovoren. Kaj si bodo pa ljudje mislili! Ne morem vaju pustiti sama niti ... za pet minut. In potem še hočeš, da ti zaupam. */odidejo, prideta Perzej in Andromeda, pojeta zaključni song/*

ANDROMEDA: Zdaj se bova poročila,
Meduza več ne bo strašila.

PERZEJ: Vem, da je hotela čaj,
zdaj popil ga je pač zmaj. */odideta, spet pridejo mama, Irena in Peter/*

MAMA: Saj nisem mislila tako resno. Pozabila sem, da to ni zaresno gledališče.

IRENA: Nič ni tako, kot se zdi. A ne, Peter?

MAMA: Na! Pa kje se v tej hiši pride ven? */odidejo, prideta Tantal in Sizif, pojeta/*

TANTAL: Tudi jaz bi hotel čaj!

Pridi k meni, hruška, daj!

SIZIF Doli v Hadu bova zgnila.

A sva se za to borila? */odideta, pridejo mama, Peter in Irena/*

MAMA: Super koncert je bil. Z očkom sva zelo uživala. Helena je bila božanska! Pa vidva? Boš še kdaj peljal svojo mlajšo sestrico v gledališče? Pa kje smo že spet? To je neverjetno. */odidejo, pridejo vsi nastopajoči in pojejo/*

ANDROMEDA, PERZEJ, SIZIF, TANTAL, PROMETEJ, HARON, GRAJE, ORFEJ,
PERZEFONA...:

Zob le en za tri ženice,

njej nikar ne glej v lice,

ptič človeku kljuje jetra,

konj hitrejši je od vetra,

ogelj bruha pes troglavi,

Herkul skoraj ga zadavi,

Haron sence vozi v Had,

pa za to denar bi rad.

Vsa ta čuda sta spoznala,

ko sta se pri nas iskala! */odidejo, pridejo mama, Peter in Irena/*

MAMA: No, to me pa zelo veseli, da vama je bilo obema tako zelo všeč. Kdaj gresta naslednjič?

PETER: Ko bo poroka.

MAMA: Ne poznam.

IRENA: Mami, mami! ... Kako ti mene vidiš?

/vsi pridejo na oder in skupaj zaplešejo in zapojejo/

Ogenj bruha pes troglavi,
Herkul skoraj ga zadavi,
Haron sence vozi v Had
Pa za to denar bi rad.
Vsa ta čuda sta spoznala,
ko sta se pri nas iskala.
Ko Perzeja sta iskala!

(Song lahko že prej odpojejo do konca in se igra konča z Ireninim stavkom; song je lahko deljen drugače, lahko ga na koncu še enkrat zapojejo celega, lahko samo izbrane verze, možnih je ogromno kombinacij.)

KONEC